

Smjernice za metodičku pripremu

Igra izvan ekrana, Ajde mama

PREPORUKA RAZREDNIH ODJELA: 8. razred

NASTAVNI PREDMET: Hrvatski jezik

NASTAVNA JEDINICA: *Igra izvan ekrana, Ajde mama*

TIP NASTAVNOG SATA: Analiza i interpretacija kratkometražnih filmova slobodnog stila

TRAJANJE OBRADE NASTAVNE JEDINICE: 45 minuta

RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA:

- sudjeluje u radionici Digitalne filmske naSTAVE u organizaciji Hrvatskoga filmskog saveza
- posjećuje predavanje u digitalnom okružju
- uočava vezu filma i svijeta koji ga okružuje
- uočava obilježja filmskog jezika
- izražava vlastito mišljenje i vlastite stavove
- povezuje temu filma sa svakodnevicom

KLJUČNI POJMOVI:

filmski plan, zvučna slika, fotografija, kazalište sjena, voice-over, montažna spona, simbol

AKTIVNOSTI UČENIKA:

- izražava vlastite osjećaje, stavove i iskustva
- povezuje prethodno stečena znanja
- gleda filmove slobodnog stila
- izražava svoje dojmove nakon gledanja filma
- analizira film na stilskoj i sadržajnoj razini odgovarajući na usmjerena pitanja nastavnika
- rješava kviz kojim samovrednuje svoje znanje

IGRA IZVAN EKRANA

Filmska skupina Osnovne škole Mate Balote Buje, 2025.

MOTIVACIJA

Razgovor s učenicima

1. Imate li pametne telefone? Za što ih upotrebljavate?
2. Kako provodite svoje slobodno vrijeme?
3. Igrate li videoigre? Koliko ih često igrate? Zanimarujete li zbog videoigara svoje obveze, obitelj i prijatelje?

NAJAVA FILMA

Pogledat ćete kratkometražni film *Igra izvan ekrana* u produkciji Filmske skupine Osnovne škole Mate Balote Buje.

UPUTE ZA GLEDANJE

1. Kakva je fotografija filma? Koja je njezina simbolična funkcija?
2. Od kojih se elemenata sastoji zvučna slika filma?
3. Na koje je sve načine prikazana videoigra koju dječak igra?

PROJEKCIJA FILMA

IZNOŠENJE DOJMOVA UČENIKA

Koji su vaši dojmovi o filmu? Svoje dojmove svakako obrazložite.

ANALIZA I INTERPRETACIJA FILMA

1. Kako počinje film?

Nakon naslova film počinje hodom dječaka i ulaskom u školsku zgradu. Pritom se čuju šumovi cvrkuta ptica i dječjeg žamora u školi.

2. Koji kadar zatim slijedi?

Slijedi kadar dječaka koji je sniman iz profila i u blizu planu.

3. Što dječak radi?

Igra videoigre na mobitelu i ignorira svoje prijatelje koji ga zovu na igranje. Već je tim kadrom najavljena tema filma.

4. Kakav je sljedeći kadar?

U sljedećem kadru dječak odguruje ruke svojih prijatelja koje mu smetaju. Stvara se pomalo kaotičan dojam.

5. Kako je prikazana soba dječaka?

Prikazana je crtežima. S lijeve strane nalazi se polica s knjigama, a s desne strane radni stol s monitorom osobnog računala.

6. Što u toj sceni u sobi doprinosi stvaranju atmosfere i napetosti?

Stvaranju atmosfere i napetosti doprinosi uznemirujuća neprizorna instrumentalna glazba, a zatim i šumovi videoigre.

7. Kojom se montažnom sponom prelazi na sljedeći kadar?

Montažnom sponom pretapanja kojom se upućuje na to da je prošlo određeno vrijeme, tj. da dječak već duže igra videoigre.

8. Što prikazuje sljedeći kadar?

Sljedeći kadar prikazuje dječaka snimanog sleđa i u krupnom planu, a pritom se čuju različiti šumovi videoigre. Svime time upućuje se na dječakovu potpunu udubljenost u svijet videoigre.

9. Osim udarcima šake po radnom stolu, kako se još naglašava njegova ljutnja?

Ti udarci šake po radnom stolu dodatno su naglašeni glazbom.

10. Kakav je odnos dječaka prema majci?

Nakon što skuha ručak, majka odlazi u dječakovu sobu, a nakon kratkog verbalnog okršaja, dječak je odgurne.

11. Što se prikazuje u sljedećem kadru?

U sljedećem kadru prikazuje se razgovor majke i oca o ponašanju sina. Pritom su oboje snimani u polublizu planu u kuhinji.

12. Koja je sljedeća scena?

U sljedećoj sceni otac odlazi u sinovu sobu i jasno je da imaju verbalni okršaj, a sukob je dodatno naglašen napetom glazbom. Otac sinu uzima mobitel (rekvizita mobilne maske) nakon čega se sin osjeća loše.

13. Što se zatim događa?

Dječak je snimljen u polublizu planu kako hoda gore-dolje što znači da mu je dosadno i da ne zna što bi radio. Pritom se pojavljuju kadrovi koji ovdje upućuju na dječakovo stanje uma, ali i na prolazak vremena. Zatim slijedi montažna spona pretapanja i u sljedećem kadru dječak sjedi ispred prozora te gleda kroz prozor. Uz instrumentalnu glazbu, čuju se i šumovi dječje igre vani.

14. Kako je u sljedećem kadru sugerirano da je riječ o eksterijeru?

U kadru se pojavljuju grane, a čuje se i šum cvrkuta ptica.

15. Kako završava film?

Dječak se uključuje u igru loptom s dvojicom dječaka.

16. Koji je završni kadar filma? Što se njime želi poručiti?

U završnom kadru filma dječaci su snimljeni s leđa i u polublizu planu. Pritom su zagrljeni i na kraju nagnu glave jedan prema drugome. Tim se kadrom želi poručiti koliko su važna prijateljstva, provođenje vrijeme s prijateljima i oslonac u prijateljima.

17. Koja je tema ovog filma?

Tema je filma aktualna jer se bavi ovisnosti o videoigrama i važnosti druženja s vršnjacima.

18. Kakva je fotografija filma?

Fotografija je crno-bijela i temelji se na svjetlu i sjeni. Ne vide se lica likova, njihova odjeća i slično jer se ne prikazuje pojedinačna priča nego univerzalni problem koji pogađa sve više mladih.

19. Koja je umjetnost inspirirala filmsku ekipu za ovakav vizualni prikaz?

Iz kazališta sjena.

20. Od kojih se elemenata sastoji zvučna slika ovog filma?

Sastoji se od neprizorne instrumentalne glazbe i različitih šumova. Na početku filma prisutan je i govor kada prijatelji dječaka pozivaju na igru, ali govor uglavnom izostaje te se sve temelji na pokretima iza platna.

AJDE MAMA

Medijska grupe Osnovne škole dr. Ivana Novaka Macinec, Gornji Hraščan, 2025.

MOTIVACIJA

Razgovor s učenicima

1. Navedite nekoliko riječi koje vežete uz riječ mama.
2. Smatrate li da su majke snažne i hrabre žene? Zašto?

NAJAVA FILMA

Pogledat ćete kratkometražni film Ajde mama u produkciji Medijske grupe Osnovne škole dr. Ivana Novaka Macinec iz Gornjeg Hraščana.

UPUTE ZA GLEDANJE

1. Obratite pozornost na uvodni i završni kadar filma.
2. Koji su elementi zvučne slike filma prisutni? Kako oni doprinose atmosferi filma?
3. Koji se sve simboli pojavljuju u filmu? Kako su oni povezani s temom filma?
4. Razmislite o tome zašto ni u jednom kadru nije prikazana majka. Na čemu je zapravo naglasak u filmu?

PROJEKCIJA FILMA

IZNOŠENJE DOJMOVA UČENIKA

Koji su vaši dojmovi o filmu? Svoje dojmove svakako obrazložite.

ANALIZA I INTERPRETACIJA FILMA

1. Kako počinje film? Što se vidi, a što se čuje?

Film počinje kadrom ruke koja drži licitarsko srce na kojem piše Najboljoj mami čime se uvodi tema filma. Pritom se čuje nostalgična i nježna instrumentalna glazba.

2. Tko pripovijeda u ovom filmu? Što gledatelj saznaje? Kako se zove takav glas pripovjedača?

U ovom filmu pripovijeda djevojčica koja iznosi svoje osjećaje nakon što joj je majka doživjela moždani udar. Takav se glas zove voice-over.

3. Što se saznaje o stanju majke?

Majka sve mora učiti ispočetka – hodati, govoriti i jesti.

4. Kada se prvi put pojavljuju slova naslova filma?

Prvi se put pojavljuju u kadru zdjele koja se vrti, ali tada ta slova još ne tvore jasne riječi nego su razbacana.

5. Koja je simbolika toga kadra?

Kao što majka djevojčice izgovara svoje izmišljene riječi zbog čega je nerazumljiva, tako i riječi u zdjeli još ne tvore razumljivu riječ ili rečenicu.

6. Koji se još simboli pojavljuju u filmu? Kako ih tumačite?

Na početku filma licitarsko srce s natpisom Najboljoj mami simbolizira ljubav djevojčice prema majci, ali i njezin doživljaj majke. Pojavljuje se i biljka snimana iz gornjeg rakursa koja simbolizira novi početak. Na kraju filma pojavljuje se i pješčani sat koji simbolizira strpljenje djevojčice, ali i trajanje oporavka.

7. Kako završava film?

Film završava kadrom ruku iz gornjeg rakursa koje se drže zajedno, a to simbolizira neraskidivu povezanost majke i kćeri čija je ljubav i dalje snažna, bez obzira na bolest i nemogućnost komunikacije. Tada se pojavljuje i naslov filma, a dodatno ga izgovara i djevojčica koja se zapravo obraća majci kojoj tako želi dati snage.

8. Na čemu je naglasak u filmu?

U filmu je naglasak na unutrašnjem svijetu i emocijama djevojčice.

9. Od kojih se elemenata sastoji zvučna slika? Kako oni doprinose atmosferi filma?

Zvučna slika sastoji se od govora djevojčice (voice-over) koja gledatelju pruža uvid u njezin emocionalni svijet te od neprizorne nježne instrumentalne glazbe koja dodatno doprinosi osjećaju tuge, ali i podcrtava nevjerojatnu snagu djevojčice.

VREDNOVANJE

- praćenje učenikovih aktivnosti tijekom gledanja filma
- provjera razumijevanja filma usmjerenim pitanjima
- nastavni listić (kviz)

NASTAVNI LISTIĆ (KVIZ) dostupan je na mrežnoj stranici Filmske naSTAVe.